

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1046/23-B

Název	Základní škola Vyškov, Purkyňova 39, příspěvková organizace
Sídlo	Purkyňova 39, 682 01 Vyškov
E-mail	info@zspurkynova.vyskov.cz
IČO	42660556
Identifikátor	600126064
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Luděk Höfer
Zřizovatel	město Vyškov
Místo inspekční činnosti	Purkyňova 39, Vyškov
Inspekční činnost na místě	26. 4. 2023 – 28. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Vyškov, Purkyňova 39, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti poskytovala ZŠ vzdělávání ve 29 třídách 634 žákům, z nichž 54 mělo speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) a sedm odlišný mateřský jazyk (dále „OMJ“). Škola nabízí možnost vzdělávat se na druhém stupni ve třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na kopanou nebo na všeobecnou sportovní přípravu. Škola dále poskytuje žákům prvního až pátého ročníku zájmové vzdělávání prostřednictvím sedmi oddělení školní družiny, která v době inspekční činnosti navštěvovalo 199 žáků. Stravování žáků zajišťuje školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy využívá ředitel školy (dále „ředitel“) své dlouholeté zkušenosti z vedoucího pracovního místa dané školy. V řízení školy převažuje klidný a liberální přístup, který vede v některých případech k nejednotnosti v postupu vyučujících školy v dílčích oblastech pedagogického procesu. V koncepci rozvoje školy na aktuální období do konce roku 2024, která je převážně obecného charakteru, se zaměřuje spíše na udržení aktuálního stavu, méně pak na nové či inovativní metody výuky, nové projekty spolupráce a další. Výjimku tvoří postupná realizace a modernizace sportovního zázemí školy, kde má škola jasně stanovené priority a daří se jí průběžně dosahovat daných cílů a dále pak důraz na rozvoj v oblasti digitálních technologií a robotizace ve výuce.

Ve vedení školy působí mimo ředitele také jeho zástupkyně pro pedagogicko-výchovnou oblast a jeho zástupce pro provozní záležitosti. Řízením školní družiny je pověřena vedoucí vychovatelka. Ředitel jasně a srozumitelně stanovil jejich kompetence. Během pravidelných porad se vedení školy zabývá organizačními záležitostmi, v menší míře se zabývá průběhem vzdělávání ve škole, řeší aktuální problémy a následně k nim přijímá případná opatření. Rezervy vykazuje systém kontrolní činnosti. Vedení školy sice má jeho plán, nedaří se mu však postupovat ve všech oblastech důsledně a jednotně a předcházet tak dílčím nedostatkům, které byly zjištěny při inspekční činnosti (např. v nastavení kritérií pro přijímání do sportovních tříd a zájmového vzdělávání). Hospitační činnost ve škole sice probíhá, ale spíše nahodile než na základě plánu s jasně nastavenými prioritami. Zpětná vazba vyučujícím je poskytována v rozdílné kvalitě, např. ne vždy dostávají doporučení ke zlepšení své práce. Škola má nastavený systém vzájemných hospitací, ne všichni vyučující však v jeho realizaci vidí smysl, a ta tak v některých případech probíhá spíše na formální úrovni. S výsledky těchto hospitací pak vedení školy dále nepracuje ani jejich průběh nijak systémově nekontroluje. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ve škole realizováno především na základě zájmu jednotlivých vyučujících, vedení školy jejich vzdělávání podporuje. Ne všichni vyučující jsou ke svému dalšímu vzdělávání dostatečně motivováni, což vede k tomu, že ne všichni ho aktivně vyhledávají a účastní se ho. V poslední letech byl důraz kladen na vzdělávání v oblasti využívání digitálních technologií a v jazykové vybavenosti vyučujících. Členové pedagogického sboru se dále sdružují do jednotlivých předmětových komisí a metodických sdružení. Předmětem jejich jednání jsou provozní a organizační záležitosti, záležitosti týkající se průběhu a výsledků vzdělávání žáků jsou pak řešeny v menší míře. V rámci činnosti jednotlivých předmětových komisí je rezervou nejednotnost vyučujících ve způsobu ověřování znalostí žáků. Ne všichni členové pedagogického sboru jsou plně kvalifikovaní, část učitelů pak vyučuje předměty, pro jejich výuku nejsou odborně způsobilí, což se negativně projevilo v průběhu vzdělávání. Cílená podpora těmto vyučujícím ze strany vedení školy není systémově nastavena.

Poradenské služby ve škole zajišťují pracovníci školního poradenského pracoviště. Jeho členové aktivně komunikují se školskými poradenskými zařízeními, poskytují podporu učitelům při vzdělávání žáků se SVP a koordinují práci asistentů pedagoga. Výchovné poradkyně zprostředkovávají v oblasti podpory žáků potřebné informace všem vyučujícím a zákonným zástupcům, pomáhají jim s vytvářením a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů. Učitelé jsou o individuálních vzdělávacích potřebách žáků dobře informováni, konkrétní diferenciaci v hospitované výuce však byla pozorována jen v menší míře. Škola promyšleně realizuje reedukační péči formou předmětů speciálně pedagogické péče. Velkou pozornost věnuje škola prevenci rizikového chování žáků. Případnými vzniklými konfliktními situacemi se škola důsledně zabývá a ve spolupráci se zákonnými zástupci a odborníky hledá východiska vedoucí k jejich vyřešení. Metodická prevence ve spolupráci s třídními učiteli zprostředkovává preventivní programy zaměřené na upevňování dobrých vztahů mezi žáky a prevenci sociálně patologických jevů. Tyto aktivity jsou nastavené s ohledem na jednotlivé věkové skupiny žáků. Speciální pedagožka realizuje v třídních kolektivech v případě potřeby depistáž nebo sociometrická šetření, společně s třídními učiteli situaci vyhodnocuje a hledá možnosti pro zlepšení třídního klimatu. Pozornost je věnována i vyhledávání a orientačnímu šetření žáků ohrožených školním neúspěchem, kterým je nastavena cílená podpora spočívající zejména v nabídce doučování a individuálních konzultací.

Hlavní devízou školy a jejího školního vzdělávacího programu pro ZŠ je nabídka rozšířené výuky tělesné výchovy od šestého ročníku. Škola spolupracuje s místními sportovní kluby a efektivně využívá nadstandardních materiálních podmínek pro výuku tělesné výchovy a dále rozvíjí nadání žáků v této oblasti. V průběhu základního vzdělávání žáci všech ročníků absolvují v rámci hodin tělesné výchovy kurzy plavání. Dále jsou do učebního plánu na prvním a druhém stupni zařazeny v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví vyučovací předměty „Výchova ke zdravému životnímu stylu“ a „Péče o zdraví“, na druhém stupni je pak výuka tělesné výchovy posílena o další hodiny z disponibilní časové dotace. Jsou tak vytvářeny nadstandardní podmínky pro formování pozitivního postoje žáků ke zdravému životnímu stylu. Vedení školy aktivně vyhledává a získává další zdroje financování např. v rámci projektů týkajících se zvýšení kvality vzdělávání žáků, podpory rozvoje klíčových kompetencí a inkluze, nebo ve spolupráci se spolkem rodičů. Spolupráce se zřizovatelem pak přispívá k modernizaci prostor ke vzdělávání. Veškeré takto získané prostředky pozitivně ovlivňují podmínky pro vzdělávání žáků školy.

Školní družina realizuje pravidelnou zájmovou činnost kromě běžných tříd také ve vlastních prostorech. Většina místností určených pro zájmové vzdělávání je esteticky podnětná, dobře vybavená a vyzdobená pracemi žáků, všechna oddělení však mají nedostatek místa pro relaxační činnost. Školní stravování je zajišťováno školní jídelnou v esteticky podnětném prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným prvkem hospitovaných hodin byla snaha vyučujících o zařazení pestrých metod a forem výuky. Jejich účinnost byla výrazně rozdílná v závislosti na zkušenosti jednotlivých vyučujících a žáků s daným způsobem práce. Výrazný rozdíl v účinnosti použitých metod, v cílech a vzdělávacím obsahu byl rovněž patrný mezi zhlédnutými hodinami, které vedli vyučující bez odborné způsobilosti pro výuku daného předmětu a těch, kteří danou způsobilost mají. Ve většině sledovaných hodin všichni žáci plnili stejná zadání, pouze výjimečně byla patrna snaha výuku diferencovat. Ojedinele dostávali žáci příležitost vyhledávat, třídit a vyhodnocovat informace získané z různých zdrojů. Spolupráce učitelů

s asistenty pedagoga byla přínosná pro všechny žáky včetně žáků se SVP a žáků s OMJ. Ve většině případů se vyučujícím dařilo využívat kooperativní metody práce, čímž u žáků rozvíjeli sociální gramotnost. Účelné bylo většinou i využití digitální technologie formou výukových aplikací s okamžitou zpětnou vazbou o dosažených výsledcích žáků.

Výuka na prvním stupni byla charakteristická podnětným pracovním prostředím tříd a klidnou pracovní atmosférou. Pedagogové volili většinou vhodné metody práce, dařilo se jim motivovat žáky k dosažení vzdělávacího cíle, často využívali pochvalu. Výuka navazovala na dosavadní znalosti žáků. Ve sledovaných hodinách probíhala účelná práce s chybou, naučené poznatky byly propojovány s běžnými reálnými situacemi. Charakteristickým prvkem výuky bylo využívání metod činnostního učení, dramatizace, zařazování relaxačních a aktivizujících pohybových cvičení. Časté příležitosti ke komunikaci podporovaly rozvoj vyjadřovacích schopností žáků, účelná práce s texty podporovala rozvoj čtenářské gramotnosti. V některých případech pracovali žáci převážnou část hodiny pouze v lavicích, což u některých žáků snižovalo jejich pozornost. Méně často byly zařazeny aktivity vedoucí k vyjádření názorů a úlohy, které nemají jen jedno řešení. Dostupná digitální technologie sice byla využívána, ne vždy však účelně, v některých případech z technických důvodů. Aktivity podporující objevování, kladení otázek, tvořivost a iniciativu žáků byly pedagogy voleny méně často. V průběhu a závěru hodin měli žáci téměř vždy prostor pro zopakování učiva a zhodnocení správnosti řešených úkolů. Sebehodnocení probíhalo ve skupině žáků jen v některých hodinách, bylo často zaměřeno na pocity, méně na zhodnocení zvládnutí a pochopení probíraného učiva. Zpětná vazba sdělená pedagogem většinou neobsahovala hodnocení pokroku a doporučení, co má žák udělat, aby své výsledky zlepšil.

Sledovaná výuka na druhém stupni byla v některých případech narušována nekázní žáků. Ve sledovaných hodinách českého jazyka uplatňovali vyučující různé čtenářské strategie při rozboru grafického textu, rozvíjena byla kreativita žáků a vhodně zapojeno vrstevnické hodnocení. Většinou efektivně byla využívána dostupná digitální technologie formou prezentace audiovizuálních ukázek nebo práce s interaktivními cvičeními. Výuka cizích jazyků probíhala převážně v cílovém jazyce, což rozvíjelo jazykovou gramotnost žáků. Efektivitu výuky podporovala pestrá škála pomůcek, které měli žáci k dispozici a dostatek prostoru k vyváženému rozvoji všech řečových dovedností. V hodinách humanitního charakteru byla patrná snaha vyučujících o zařazení mezipředmětových vztahů. V dějepise byly cíleně propojovány historické události v širších souvislostech. V hodinách přírodovědného charakteru vyučující často podporovali rozvoj tvořivosti, propojovali témata s reálným životem a zkušenostmi žáků. V chemii vyučující podporovali samostatné uvažování žáků, ti byli také vedeni k hledání souvislostí mezi již známými fakty. V matematice vyučující účelně pracovali s chybou, poskytovali žákům častou zpětnou vazbu. Žáci převážně pracovali samostatně, případně s dopomocí vyučujícího. V hodinách s převahou výchovného charakteru byli žáci vedeni k rozvoji kreativity a pohybových dovedností, vše ve velmi podnětném prostředí.

Při zájmovém vzdělávání byly vzhledem k prostorovým podmínkám omezeně zařazeny relaxační činnosti. Účastníci zájmového vzdělávání si činnosti volili podle zájmu, např. hráli společenské hry, tvořili se stavebnicemi nebo si kreslili. Během tematické akce, na kterou se účastníci předem cíleně připravovali, se pak seznamovali s kulturními a historickými fakty týkající se Filipojakubské noci. Vychovatelky poskytovaly účastníkům příležitost k seberealizaci, přitom přihlížely k jejich individuálním potřebám.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání žáků a jejich vzdělávací pokrok pedagogové průběžně sledují a pravidelně ověřují. Znalosti a dovednosti žáků hodnotí většinou na základě běžných evaluačních nástrojů (různé druhy zkoušení) a soustavného sledování jejich výkonů a aktivity. Některým vyučujícím prvního stupně se daří využívat portfolia prací žáků jako podklad pro jejich hodnocení, škola však v tomto nemá stanovený jednotný postup. Sebehodnocení žáků je v procesu hodnocení výsledků vzdělávání uplatňováno spíše okrajově. Informace o průběžném i celkovém hodnocení výsledků žáků jsou snadno dostupné pedagogům, žákům a jejich zákonným zástupcům prostřednictvím elektronického informačního systému, na prvním stupni v nižších ročnících pak prostřednictvím školního notesu nebo listinné žakovské knížky. Ne všichni vyučující prvního stupně pravidelně kontrolují zpětnou vazbu od zákonných zástupců.

Celkové výsledky žáků jsou meziročně srovnatelné, v posledních letech většina žáků prospěla s vyznamenáním, neprospívající žáci se vyskytli výjimečně. Pochvaly i kázeňská opatření jsou školou využívány vyváženě. Škole se dlouhodobě nedaří nastavit efektivní systém práce se vzdělávacími výsledky žáků na úrovni školy, který by zahrnoval důslednou analýzu dosahovaných výsledků žáků ve stěžejních předmětech, např. v přijímacím řízení na střední školy, ve srovnávacích testech na úrovni školy nebo ve srovnání se školami obdobného typu a následnou práci s případnými negativními zjištěními na úrovni jednotlivých vyučujících, předmětových komisí, pedagogické rady nebo vedení školy. Na jednáních pedagogické rady jsou vzdělávací výsledky žáků společně vyhodnocovány, zvýšená pozornost je věnována žákům s horším prospěchem, problémovým chováním a jednotlivcům s vyšším počtem zameškaných hodin. Žáky ohrožené rizikem školního neúspěchu škola průběžně identifikuje a poskytuje jim podporu prostřednictvím pravidelného doučování v rámci Národního plánu obnovy. Škole se však nedaří zapojit a motivovat všechny žáky, kteří by doučovací aktivity potřebovali.

Žáci jsou školou motivováni k zapojení do řady soutěží a olympiád všestranného zaměření. Žákům se pravidelně daří dosahovat úspěchů v rámci oblastních kol. Pravidelně jsou úspěšní v soutěžích sportovního charakteru, škola sama participuje na pořádání některých z nich. Vzdělávání žáků je vhodně doplňováno zařazováním různých kulturních či výukových programů, což přispívá k přirozenému propojení vzdělávacího obsahu s běžným životem. Podmínky pro posilování sociálních kompetencí žáků a jejich osobnostní rozvoj vytváří škola realizací projektu Žijme spolu, pomáhejme si. Během něj se žáci mladšího i staršího školního věku účastní společných aktivit, spolupracují mezi sebou, což pozitivně přispívá ke zlepšování vzájemných vztahů a podporuje podmínky pro vrstevnické učení. Rozvoj cizojazyčné gramotnosti žáků pak podporuje účast školy na aktivitách projektu eTwinning. K smysluplnému trávení volného času žáků a podpoře jejich zálib výrazně přispívají i aktivity zaměřené na různou skladbu kroužků pod záštitou školy i školní družiny.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek pro výuku.

Silné stránky

- Spolupráce se zřizovatelem a okolními sportovními kluby přispívá k vytváření vhodných podmínek pro formování pozitivního postoje žáků ke zdravému životnímu stylu.

Slabé stránky

- Vedení školy neposkytuje dostatečnou podporu učitelům bez odborné způsobilosti pro výuku příslušného předmětu, což se negativně projevilo v průběhu vzdělávání.
- Nastavený kontrolní systém není v některých oblastech plně funkční.
- Vyučující jen v malé míře diferencovali vzdělávací obsah jak žákům s potřebou podpůrných opatření, tak žákům, kteří projevovali o dané téma zájem.
- Škola nemá nastavený efektivní systém pro práci se vzdělávacími výsledky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit účinný systém kontrolní činnosti.
- Zaměřit hospitační činnost a další vzdělávání pedagogických pracovníků cíleně na konkrétní témata pedagogického procesu a důsledně vyhodnocovat dopad přijatých opatření na zlepšování kvality průběhu vzdělávání.
- Sjednotit postupy školy, metodických orgánů a vyučujících v jednotlivých oblastech pedagogického procesu.
- Zintenzivnit metodické vedení učitelů, kteří vyučují předměty, pro jejichž výuku nejsou odborně způsobilí.
- Promýšlet možnosti diferenciací zadávaných úkolů dle individuálních schopností jednotlivých žáků.
- Nastavit systém práce se vzdělávacími výsledky žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO 048 512 711 – Základní škola, IZO 118 200 283 - Školní družina, IZO 108 028 763 – Školní jídelna – výdejna, IZO 107 600 986 – Mateřská škola, údaje platné k 14. 3. 2023
2. Výkaz o základní škole M3 podle stavu k 30. 9. 2022 ze dne 14. 10. 2022, Výkaz o činnosti školního stravování Z 17-01 podle stavu k 30. 10. 2022 (školní jídelna - výdejna) ze dne 9. a 11. 11. 2022, Výkaz o mateřské škole S 1–01 podle stavu k 30. 9. 2022 ze dne 4. 10. 2022, Výkaz o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2022 ze dne 3. 11. 2022
3. Školní řád základní školy ze dne 1. 9. 2022
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání: Škola v pohybu 2022 ze dne 27. 6. 2022
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená ve školním roce 2022/2023 (doklady o dosaženém vzdělání – vzorek)
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
7. Školní matrika vedená elektronicky v aktuálním školním roce (náhled)
8. Zápisy z jednání pedagogické rady, provozních porad a porad metodických orgánů školy ve školních letech 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023
9. Koncepční, evaluační, plánovací a kontrolní dokumentace školy
10. Žákovské písemnosti (vzorek)
11. Dokumentace dětí a žáků se speciální vzdělávacími potřebami ve školním roce 2022/2023
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2022/2023 obsahující plán školního poradenského pracoviště, strategie prevence školní neúspěšnosti, minimální preventivní program a jeho vyhodnocení, školní preventivní strategie, krizový plán školy, zápisy z jednání školního poradenského pracoviště, zápisy z jednání s rodiči, třídní kniha z předmětu speciálně pedagogické péče
13. Vnitřní řád školní družiny pro školní rok 2022/2023 ze dne 31. 8. 2022, aktualizován dne 27. 4. 2023
14. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ze dne 28. 4. 2023
15. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině
16. Plán činnosti školní družiny na školní rok 2022/2023
17. Zápisní lístky školní družiny (vzorek)
18. Přehled docházky žáků ve školní družině vedený ve školním roce 2022/2023
19. Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022
20. Inspekční zpráva České školní inspekce ze dne 26. 10. 2016, čj. ČŠIB-1150/16-B
21. Dokumentace k finančním podmínkám, ověření poskytování školního stravování a zajištění bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jakub Mojžíš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Anna Knoflíčková,
školní inspektorka

Mgr. Blanka Prachařová,
školní inspektorka

RNDr. Anna Bayerová, Ph.D.,
školní inspektorka

Ing. Lenka Skotáková,
školní inspektorka

Bc. Dana Haláková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.